

افشای یک شبکه، واقعیت یا بهانه؟

۱۹ خرداد ۱۴۰۲ ساعت ۱۲:۵۹

در سال ۱۳۰۸ ش. یکی از کارمندان اداره بازرگانی شوروی در تهران به نام ژرز آقابگف به سفارت انگلیس پناهنده شد و به کمک آنها به اروپا رفت و با انتشار کتابی از اسرار شبکه جاسوسی شوروی در ایران پرده برداشت. با افشای این شبکه، دولت در یک برخورد تند فعالیت‌های کمونیستی در ایران را ممنوع اعلام کرد

ایران و شوروی در دوره رضاشاه علاوه بر روابط اقتصادی، روابط سیاسی گسترده‌ای نیز داشتند. اما رضاشاه همواره به روابط کمونیست‌ها با دیده سوطن و تردید می‌نگریست. این تردید در سال ۱۳۰۸ و طی یک اتفاق، بسیار قوی‌تر شد و روابط سیاسی دو کشور را تیره کرد. عده‌ای معتقدند رضاشاه همواره به دنبال بهانه‌ای برای قطع روابط سیاسی خود با شوروی بود و از آن جریان به خوبی استفاده کرد.

«در سال ۱۳۰۸ ش. یکی از کارمندان اداره بازرگانی شوروی در تهران به نام ژرز آقابگف به سفارت انگلیس پناهنده شد و به کمک آنها به اروپا رفت و با انتشار کتابی از اسرار شبکه جاسوسی شوروی در ایران پرده برداشت. با افشای این شبکه و ارتباط آن با کمونیست‌های ایران، دولت در یک برخورد تند در سال ۱۳۱۰ ش، برضد ترویج کنندگان مرام کمونیستی و طرفداران شوروی، فعالیت‌های کمونیستی در ایران را ممنوع اعلام کرد. پس از آن در پی اشکال تراشی شوروی‌ها در امر بازرگانی با ایران و تصویب قانون انحصار تجارت خارجی در سال ۱۳۱۱ ش. لطمات شدیدی به روابط ایران و شوروی وارد می‌گردد. اگرچه در سال ۱۳۱۴ ش، در توافقنامه‌ای تحریم بازرگانی بین دو کشور لغو گردید، اما دو سال بعد یعنی در سال ۱۳۱۶ ش، با دستگیری پنجاه و سه نفر اعضای شبکه کمونیستی ایران، دولت شوروی از خود واکنش نشان داد و در سال ۱۳۱۷ ش. حدود سه هزار و پانصد نفر از مهاجران ایرانی مقیم قفقاز را اخراج کرد. او با ایجاد گرفتاری‌هایی برای ایرانیان مقیم شوروی آنان را مورد تعقیب و آزار و اذیت قرار داد.»

منبع: علیرضا زهیری، عصر پهلوی به روایت اسناد ساواک، تهران، دفتر نشر و پخش معارف، ۱۳۷۹، ص ۱۱۷

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/49224/بِهانه-یا-واقعیت-شبکه-یک-افشای>